

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 3, maart 2024

■ Economie

Onze sociale zekerheid,
klaar voor nog eens 80 jaar?

ABVV maakt belangrijke kanttekeningen
bij jaarverslag Nationale Bank

■ Ondernemingen

'Terug Naar Werk'-fonds vervangt
outplacementbegeleiding

ABVV-bevraging over systemen
van verlof en tijdskrediet

■ Sociaal beleid

Sociale verkiezingen: invulling begrip
'technische bedrijfsseenheid' voor CPBW

■ Sociale ombuds

Werkgevers binnenkort verplicht
om opleidingen van werknemers
digitaal te registreren

■ Echo regio Brussel

Eerst water, de rest komt later,
het belang van water in Brussel

■ Echo regio Vlaanderen

Toekomstplan voor de kinderopvang

■ Echo regio Wallonië

Waarom geen openbaar spaarwezen?

■ Europa & Internationale Relaties

Publieke sector DRC maakt zich
op voor vakbondsactie

Ook in ontwikkelingssamenwerking:
geen hulp aan bazen zonder garanties

ECHO download?

www.abvv.be/publicaties

ECHO per mail?

echo@abvv.be

WWW.ABVV.BE

NL - FR : Cette lettre d'information est aussi
disponible en français www.fgtb.be/publications

Industrie met toekomst: Europa aan zet

Met de regelmaat van de klok wordt het einde van de industrie in onze streken aangekondigd. Naar aanleiding van de drastische herstructurering van het busbedrijf Van Hool is dat niet anders. Het zou het zoveelste bewijs zijn van een neergang van de industrie en van een falend industriebeleid. De stelling van de werkgeversorganisaties komt hierop neer: "Als het goed gaat dan is dat de verdienste van de werkgevers (die ondernemen en risico's nemen), als het slecht gaat dan is dat de schuld van de overheid (slecht beleid) en de vakbonden (hoge loonkost)."

De realiteit is op zijn zachtst gezegd veel genuanceerder. Ons industrieel weefsel is verre van in verval. Onze industriële productie ligt vandaag 20% hoger dan tien jaar geleden (STATBEL). Onze industriële werkgelegenheid bleef vorig jaar stabiel op 570.000 (NBB). Bovendien komt de concurrentiekracht van de ondernemingen niet in de verdrinking en al zeker niet omwille van de loonkosten. Als je rekening houdt met productiviteit dan zijn we 2,8% goedkoper dan de buurlanden (CRB).

Zijn er dan geen problemen en uitdagingen? Uiteraard wel. Vooreerst moeten de ondernemers ondernemen en de aandeelhouders investeren. De winstmarges zijn historisch hoog, dat erkent ook de Nationale Bank. Maar ondanks hun hoge marges zien we te weinig (uitbreidings)investeringen. En ook het beleid kan op veel punten beter. In een geglobaliseerde economie liggen de belangrijkste hefboomen op internationaal en Europees niveau. Laat ons daar eens op inzoomen.

Eén: Europa moet de marsrichting aangeven. Dat is fundamenteel voor een gunstig investeringsklimaat want dan weten bedrijven waar ze in de toekomst moeten op inzetten. Van Europa verwachten we duidelijkheid en ambitie inzake sociale doelstellingen (sociale pijler), milieudoelstellingen en klimaatdoelstellingen. En standvastigheid: geen stop- en go, geen pauzeknop indrukken zoals de conservatieven willen.

Twee: Europa moet zelf investeren en investeringen in de lidstaten stimuleren. Zelf, door het mobiliseren van kapitaal op Europees niveau, via instrumenten als het Herstelfonds. Maar ook door de lidstaten ruimte te geven binnen hun budget om te investeren. Dat er nu Europese begrotingsregels klaarliggen ter stemming die dergelijke overheidsinvesteringen gewoon aanrekenen alsof het lopende uitgaven zijn, getuigt van aan onvergeeflijke kortzichtigheid.

Drie: Europa moet een gelijk speelveld creëren als het op staatssteun aankomt. De regels voor het toekennen van bedrijfssubsidies werden versoepeld tijdens corona, en dat is nog steeds het geval. Hierdoor is een opbod ontstaan tussen de lidstaten onderling, waarbij vooral grote landen als Duitsland en Frankrijk in staat zijn investeringen weg te lokken. Op het eind van de rit zijn enkel de aandeelhouders aan de winnende hand.

Vier: Europa moet beschermende maatregelen nemen om te voorkomen dat onze hoge sociale en milieustandaarden een vrijgeleide worden voor derde landen om goedkopere producten, geproduceerd aan veel te lage standaarden, op de Europese markt te veilen. De koolstofaks aan de grenzen van de EU die in 2025 van start gaat, is daar een voorbeeld van.

Vijf ten slotte: maak afspraken op internationaal niveau. Want enkel op die manier kunnen we een faire handel realiseren, met respect voor de IAO-arbeidsnormen en de VN-klimaatafspraken.

ECONOMIE

Onze sociale zekerheid:

klaar voor nog eens 80 jaar?

Het **DEBAT** over wat écht telt!

Op 20 april 1944, in volle oorlog en in ballingschap in Londen, sloten vakbondsleiders en 'verlichte' werkgevers het Sociaal pact. Het voorzag na het einde van de Tweede Wereldoorlog de uitbouw van een volwaardige sociale zekerheid. In de jaren 1930 leidden massale werkloosheid en ondermaatse sociale bescherming tot de opkomst van extreemrechtse en fascistische besturen. De sociale zekerheid moest garant staan voor de naoorlogse vrede.

Nauwelijks drie maanden na de bevrijding zette Achiel Van Acker het pact in wetgeving om. Dankzij de Besluitwet Maatschappelijke zekerheid was er voortaan een verplichte verzekering tegen werkloosheid en ziekte, de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (de voorloper van de RSZ) inde sindsdien de (verplichte) sociale bijdragen op het loon. Tot op de dag van vandaag blijven de centrale principes van de Besluitwet overeind.

De drie vakbonden ACV, ABVV en ACLVB vieren de 80ste verjaardag van het sociaal pact met een studienamiddag en politieke debatten op dinsdag 16 april. Onder de noemer 'Onze sociale zekerheid: klaar voor nog eens 80 jaar?' zoomen we in op de vele hete hangijzers.

- De sociale minima onder de armoedegrens;
- De nood aan welvaartsvastе uitkeringen;
- De knelpunten qua toegang tot onze sociale bescherming;
- De erosie van het werkgeversaandeel in de financiering van onze sociale zekerheid;

- De wildgroei aan uitzonderingsregimes (flexi-jobs, alternatieve verloning ...).

Hoofdsprekers Prof. Dr. Sarah Marchal (Universiteit Antwerpen) en Matthias Somers (Denktank Minerva) maken de balans op qua sociale adequaatheid en financiering van onze sociale zekerheid. Hoe staat ons land ervoor en welke uitdagingen liggen voor de boeg? We plannen ook twee politieke (tweetalige) debatten waarin alle democratische partijen aan bod komen. De studienamiddag gaat door in het Auditorium van de Koninklijke Bibliotheek van België (Kunstberg 28, 1000 Brussel). De plaatsen zijn beperkt, inschrijven vooraf is noodzakelijk.

Praktische info

- Datum: Dinsdag 16 april 2024, ontvangst met koffie vanaf 12.30u
- Locatie: Auditorium Koninklijke Bibliotheek van België
- Doelpubliek: vakbondssecretarissen, geïnformeerde délégués, adviseurs studiediensten maatschappelijk middenveld, vormingswerkers, gespecialiseerde pers, academici etc.

Na afloop van de studienamiddag kunnen de aanwezigen nakaarten op de netwerkreceptie aangeboden door de drie vakbonden.

olivier.pintelon@abvv.be
anne.panneels@abvv.be

ABVV maakt belangrijke kanttekeningen bij jaarverslag Nationale Bank

De Nationale Bank (NBB) maakt jaarlijks een stand van zaken op van de Belgische economie. Dit verslag is in naam van de regentenraad, waarvan de voorzitter van het ABVV deel uitmaakt. Het jaarverslag van de NBB maakt enkele juiste vaststellingen. Het ABVV heeft echter fundamentele problemen met enkele passages en onderschrijft het daarom gedeeltelijk.

De afgelopen twintig jaar stegen de winstmarges van bedrijven constant. Het ABVV wijst hier al lang op. De NBB bevestigt dit in haar rapport en spreekt over historisch hoge winstmarges. De koopkracht van de gezinnen is een cruciale factor gebleken om de periode van hoge economische onzekerheid te overbruggen. De NBB erkent de rol die de indexering heeft gespeeld. Uit het verslag blijkt dat het effect van de indexeringen op het concurrentievermogen van de Belgische ondernemingen beperkt en tijdelijk is. De NBB heeft in haar verslag aandacht voor de noodzaak van flankerend beleid om potentiële negatieve effecten van de klimaattransitie op te vangen. Deze benadering kan het ABVV ten volle onderschrijven.

Maar, het verslag bevat enkele voor het ABVV fundamenteel problematische passages. Het verslag geeft de boodschap dat er

een probleem van een loon-prijsspiraal in België bestaat, terwijl meerdere organisaties bevestigen dat dit niet het geval is. Bovendien worden de historisch hoge winstmarges genormaliseerd als zijnde noodzakelijk om de schok op te vangen. Deze boodschap kunnen wij niet ondersteunen, de historisch hoge winstmarges moeten een uitzondering blijven.

Het verslag bevat een oproep op tot loonmatiging op basis van de wet van '96, een wet die we niet onderschrijven. Bovendien worden de automatische loonindexering en de wet van '96 als twee kanten van één medaille beschouwd, terwijl dit niet het geval is: de index is een conventionele afspraak, de wet van '96 is een wettelijke beperking op de loonvorming, zoals ook in 2022 werd opgemerkt door de Internationale Arbeidsorganisatie. Met betrekking tot de stijging van de werkgelegenheidsgraad blijft de focus te eenzijdig op financiële prikkels liggen, terwijl arbeidsmarktbeleid zo veel meer facetten behelst.

lars.vandekeybus@abvv.be

ONDERNEMINGEN ■

'Terug Naar Werk'-fonds vervangt outplacementbegeleiding

Begin volgende maand wordt een nieuw 'Terug Naar Werk'-fonds (TNW-fonds) in de schoot van het RIZIV operationeel. Vanaf 1 april 2024 moet elke werkgever die een arbeidsovereenkomst beëindigt wegens medische overmacht dit aan het RIZIV ter kennis brengen en vervolgens een bijdrage van 1.800 euro storten in het TNW-fonds. De bijzondere outplacementregeling, die sinds 2019 gold zodra een werkgever zich beroept op medische overmacht om een arbeidsovereenkomst te beëindigen, wordt derhalve vervangen door een bijdrage van 1.800 euro aan het 'Terug naar Werk'-fonds.

De werknemers die als arbeidsongeschikt erkend zijn en diens arbeidsovereenkomst door de werkgever beëindigd is wegens medische overmacht (vanaf 1 april 2024) kunnen voortaan via een tussenkomst van het TNW-fonds een gespecialiseerde dienstverlening op maat inkopen, zoals, bijvoorbeeld, loopbaanbegeleiding of gepersonaliseerde coaching. Binnen één jaar (vanaf 1 april 2025) zal het ook mogelijk zijn voor de

werknemers en werkzoekenden die langer dan een jaar arbeidsongeschikt zijn. Zo zullen de arbeidsongeschikte personen nieuwe perspectieven krijgen om terug te keren naar de arbeidsmarkt, binnen hun mogelijkheden.

Om deze tussenkomst te ontvangen moet de persoon in kwestie een aanvraag indienen bij het RIZIV. men ontvangt vervolgens een unieke voucher met een maximale waarde van 1.800 euro. De begeleiding is enkel mogelijk bij een dienstverlener die erkend is door het RIZIV en die een gespecialiseerde dienstverlening op maat aanbiedt. De erkende dienstverlener is er ook toe verplicht om op voorhand te communiceren wat hij kan aanbieden voor het bedrag van 1.800 euro.

De lijst van erkende dienstverleners zal binnenkort beschikbaar zijn op de RIZIV-website.

anna.makhova@abvv.be

ABVV-bevraging over systemen van verlof en tijdskrediet

In de Nationale Arbeidsraad (NAR) overlegt het ABVV momenteel met de werkgevers over een mogelijke hervorming van de individuele verlofstelsels in de privésector. Denk daarbij aan ouderschapsverlof, tijdskrediet voor de zorg van een kind, geboorteverlof, tijdskrediet voor medische bijstand, enzovoort.

Het doel van de hervorming bestaat erin de bestaande verlofstelsels te vereenvoudigen, te harmoniseren en te optimaliseren, met specifieke aandacht voor de motieven zorg en combinatie van werk en gezin. Tevens wordt onderzocht welke financiële en andere drempels kunnen worden weggenomen zodat het voor iedereen gemakkelijker wordt om werk en gezin te combineren. Daarnaast wordt ernaar gestreefd om de verlofstelsels voor de zorg van een kind te hervormen met het oog op meer gendergelijkheid.

In het kader van deze lopende besprekingen binnen de NAR, willen wij de mening van onze leden in kaart brengen.

Daarvoor organiseren wij een grote bevraging. Samen met collectieve oplossingen – zoals een

verhoging van het aantal vakantiedagen, een algemene arbeidstijdverkorting en bijkomende kinderopvangplaatsen – vormen de individuele verlofstelsels immers een cruciale schakel in de combinatie tussen werk en privéleven.

De vragen gaan over de gezins- en werksituatie, de tijdsnoden en de ervaringen met het opnemen van thematische verlof (zoals ouderschapsverlof) en tijdskrediet. Het invullen van de enquête neemt ongeveer tien minuten in beslag.

De antwoorden worden strikt vertrouwelijk behandeld en op anonieme wijze verwerkt. De bevraging kan ingevuld worden tot en met 26 april 2024.

Wie persoonlijk op de hoogte wenst gehouden te worden van de resultaten van de enquête, kan zijn e-mailadres vermelden op het einde van de enquête.

Link: <https://tinyurl.com/enquete-verlof-2024>

ingrid.rodaer@abvv.be

Webinar FOD WASO: "Nieuwe wetgeving ergonomie"

Op 27 mei (van 11u tot 12.15u in het Frans en van 14u tot 15.15u in het Nederlands) geeft de FOD WASO uitleg over het nieuwe Koninklijk Besluit over ergonomie dat binnenkort de codex over welzijn op het werk zal wijzigen. In deze presentatie zal de FOD de meeste focus leggen op de risicoanalyse en de preventie maatregelen die nodig zijn voor ergonomisch ontworpen of aangepaste werkplekken. De rol van de verschillende actoren die betrokken zijn bij preventiebeleid, met inbegrip van de sociale inspecteurs, komt ook aan bod.

De nieuwe verplichtingen op vlak van opleiding en informatieverspreiding voor werknemers en hun vertegenwoordigers die zo belangrijk zijn vanuit syndicaal oogpunt, zullen ook in meer detail besproken worden tijdens de webinar.

Op het einde van de presentatie zal de FOD een nuttig overzicht geven van de beschikbare tools en ander praktisch materiaal rond dit thema.

Deelname is gratis. Inschrijving gebeurt digitaal via deze link: <https://evenementen.werk.belgie.be/nl/evenementen-van-de-fod/webinar-nieuwe-wetgeving-over-ergonomie/register>

8 mei als wettelijke feestdag

8 mei 1945 was de dag waarop nazi-Duitsland officieel capituleerde en de oorlog in Europa eindigde. In velen landen werd deze dag een officiële feestdag (bv. in Frankrijk en Nederland), wat ook in België het geval was tot 1984. Toen werd deze feestdag afgeschaft als besparingsoperatie.

In 2022 kwam een breed samenwerkingsverband tot stand dat van 8 mei opnieuw een feestdag wil maken in België. Toen organiseerde de 8-meicoalitie een eerste herdenking aan het fort van Breendonk. Op 5 mei 2024 vindt die herdenking opnieuw plaats. Het ABVV heeft consequent deze beweging ondersteund. We pleiten al lang voor een (her)invoering van 8 mei als een betaalde wettelijke feestdag.

8 mei werd ook opgepikt in de syndicale eisenbundels en de sectorale onderhandelingen 2023-2024. Uiteindelijk namen zes paritaire comités een statement op over het belang van 8 mei en in één paritair subcomité (grondafhandeling op luchthavens) werd effectief een cao afgesloten waarbij een regionale feestdag vervangen werd door 8 mei.

In juli 2022 diende Vooruit een wetsvoorstel in tot het invoeren van een (vijfjaarlijkse) wettelijke feestdag op 8 mei. De Nationale Arbeidsraad (NAR) werd om advies gevraagd. Het ABVV wil dit wetsvoorstel aangrijpen om deze eis een stap dichterbij te brengen.

■ SOCIAAL BELEID

Sociale verkiezingen: invulling begrip 'technische bedrijfseenheid' voor CPBW

In een recent vonnis bevestigde de Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt dat men de welzijnsproblematiek en veiligheid van de werknemers beter wel op gedecentraliseerd niveau behandelt en schoof daarbij de specifieke criteria voor een aparte TBE voor het comité naar voren. Zodoende gaf de rechtbank het ABVV gelijk in zijn eis tot opsplitsing van één technische bedrijfseenheid (TBE) voor het CPBW in vier aparte TBE's waarbinnen de werkgever nu aparte procedure van sociale verkiezingen moet organiseren.

De onderneming in kwestie maakt deel uit van een Ierse holding en is actief in de sector van de betonindustrie in al haar facetten. Het ging hier om drie juridische entiteiten met vijf vestigingen die de werkgever voor de komende sociale verkiezingen in één TBE wenste samen te voegen, zowel voor de raad als voor het comité. ABVV is succesvol in beroep gegaan tegen deze beslissing van de werkgever.

De rechtbank heeft verwezen naar het belang van de werknemers bij een goede werking van de ondernemingsraad of een comité dat moet primeren. Ook al is de definitie van TBE in de Welzijnswet en de Bedrijfsorganisatiewet identiek, toch kan de toepassing ervan op concrete omstandigheden verschillend zijn voor raad of comité.

In deze zaak wezen de specifieke omstandigheden naar het oordeel van de rechtbank eerder op een ontbreken van de vereiste sociale samenhang tussen de vestigingseenheden. Ze zijn wel actief in de betonsector maar elk vanuit een eigen invalshoek en specialisatie. Dit zorgt voor specifieke productieprocessen en specifieke werkomstandigheden die eigen zijn aan de vestigingseenheid.

Een belangrijk element was volgens de arbeidsrechtbank ook het feit dat er voor de verschillende sites telkens afzonderlijke preventieadviseurs waren. Dat deze aangestuurd worden door een overkoepelend Hoofd Veiligheid verandert daar niets aan.

Verder bleek er zelfs uit het verslag van overkoepelende werkgroep veiligheid dat er onderscheiden veiligheidsissues, specifiek aan de verschillende sites, worden besproken, hetgeen juist op zelfstandigheid wees.

Het was ook onbetwistbaar dat er verschillende opleidingen en toolboxes worden georganiseerd aangaande verschillende onderwerpen op de diverse sites. Voor elke site worden tevens afzonderlijk jaarlijks aparte bedrijfsopleidingsplannen opgesteld hetgeen de verschillende noden aan opleidingen aantoonde.

Daarnaast heeft de rechtbank het principe onderschreven dat het CPBW een 'nabijheidsorgaan' moet zijn dat kort op de werkvloer staat met korte communicatielijnen en een vertegenwoordiging ter plekke. Die nabijheid is vereist voor het goed functioneren van het CPBW, zeker voor een gevaarlijke sector als de betonindustrie.

Gelet op deze veiligheidskwesties was het volgens de rechtbank niet realistisch dat een gecentraliseerd CPBW deze bevoegdheden op een behoorlijke wijze kan uitoefenen voor de gespreide vestigingen. Het zal meer in het belang van de werknemers zijn indien deze bevoegdheden gedecentraliseerd blijven naar het niveau van de verschillende vestigingen.

De rechtbank heeft ook het argument van het ABVV bijgetreden dat in het geval van samenvoeging van de sites tot één TBE eveneens het gevaar bestaat dat ofwel kleinere vraagstukken niet belangrijk genoeg gevonden worden om te worden behandeld binnen het CPBW, ofwel dat de vergaderingen veel te lang zullen duren omdat er gewoon te veel punten uit de diverse sites moeten worden besproken.

Dit vonnis geeft belangrijke en duidelijke indicaties voor een correcte afbakening van de TBE voor het comité, hetgeen tot nu toe eerder zeldzaam was in de rechtspraak. Naast een lokale syndicale overwinning van het ABVV draagt dit vonnis dus ook bij tot het beter begrip van de natuur van het sociaal overleg in het comité.

anna.makhova@abvv.be

Werkgevers binnenkort verplicht om opleidingen van werknemers digitaal te registreren

Met de wet van 20 oktober 2023 heeft de wetgever een digitale applicatie ingevoerd, de 'Federal Learning Account' (FLA). De FLA vloeit voort uit de Arbeidsdealwet (2022) die vanaf 2024 in een jaarlijks individueel opleidingsrecht van vijf dagen (pro rata voor de deeltijdse werknemers) voorziet voor voltijdse werknemers in ondernemingen met minstens twintig werknemers. De sectoren kunnen via een cao van dit aantal afwijken, maar er moeten altijd minstens twee opleidingsdagen zijn.

Dit individueel opleidingsrecht geldt niet in ondernemingen met minder dan tien werknemers, tenzij anders sectoraal bepaald.

Voor ondernemingen met 10 tot 19 werknemers geldt een individueel opleidingsrecht van één dag, tenzij anders sectoraal bepaald.

De FLA bevat onder andere de volgende gegevens:

- persoonsgegevens werknemer;
- aantal opleidingsdagen waarop de werknemer in het lopend jaar recht heeft;

- aantal gevolgde, overblijvende of over te dragen opleidingsdagen of -uren;
- gevolgde formele en informele opleidingen;

Vanaf de start van de tool, voorzien op 1 juni 2024, hebben de werkgevers een termijn van zes maanden om de gegevens van alle in dienst zijnde werknemers te registreren.

De werkgever dient voor elke werknemer de gevolgde opleidingen te registreren uiterlijk de laatste dag van de maand na elk kalenderkwartaal.

Bij indiensttreding van een werknemer moet de werkgever de persoonsgegevens binnen de 60 kalenderdagen na de indiensttreding in orde brengen.

Vanaf 2025 kunnen de werknemers de teller van hun opleidingsrechten nakijken via www.mycareer.be. Voor werknemers die geen digitale toegang hebben, is voorzien in een informatieplicht door de werkgever van de werknemer.

Meer info: www.federallelearningaccount.be

ingrid.rodaer@abvv.be

Eerst water, de rest komt later, het belang van water in Brussel

Maandag 19 februari organiseerde BRISE, het Brussels intersyndicaal netwerk voor sensibilisering rond leefmilieu, een Forum rond 'Het belang van water in Brussel, water als uitdaging, hefboom en antwoord'.

Na een introductie door Minister Maron, werd door Brussel Leefmilieu ingegaan op de staat van het hydrografisch netwerk in Brussel, die eerst het verdwijnen van oppervlaktewater sinds de late middeleeuwen tot nu beschrijft met nieuwe projecten zoals de zwemvijver aan Neerpede en het openleggen van de Zenne. Vivaqua gaf een uiteenzetting over de verschillende missies van drinkwater over riolering tot stormbekkens, gevolgd door een toekomstvisie over betaalbaar drinkwater in Brussel. Port.Brussels sprak over hun plaats in de transitie van de logistieke sector en de opwaardering van de ecologische waarde van het kanaal. De voormiddag werd afgesloten met coördinatie Zenne die het respect voor het oppervlaktewater en het vermijden van

chemische vervuiling van de riolen onder de aandacht bracht.

De namiddag startte met de waterfacilitator van Brussel Leefmilieu die de deelnemers introduceerde in het concept van geïntegreerd waterbeheer. Een manier om de riolen te ontlasten van het regenwater en deze op de site zelf te laten insijpelen. IGEAT-ULB maakte een analyse rond de watertarieven van Vivaqua, die volgens de studie nooit de gehele kosten van de intercommunale zullen dekken en bijgevolg enkel maar zullen blijven stijgen als er niet naar een ander financieringsmodel wordt gezocht. De namiddag werd afgesloten door een tussenkomst van het FDSS met een presentatie rond evolutie van waterarmoede in Brussel.

Meer informatie en slides zijn te vinden op www.brise-environnement.be

kobe.martens@abvv.be

Op 8 maart, de Internationale Dag van de Rechten van de Vrouw, riep het ABVV Brussel zijn leden en de Belgische werknemers v/m in het algemeen op om te staken.

Het ABVV Brussel nam ook deel aan een aantal activiteiten:

- een actie aan het centraal station van het Comité Femmes Éliane Vogel-Polsky (militanten ABVV Brussel) en de Femmes CSC om 10.30u
- een filmdebat over 'We Are Coming' door Nina Faure om 14 uur
- de Wereld Vrouwenmars bij het centraal station om 17 uur

Op de vertoning van de documentaire volgde een discussie en een interview van twee militanten van het Comité en Elsa Poisot (feministisch schrijfster en actrice) over hun ervaringen als militante.

Mag de VDAB oude koeien uit de sloot halen?

De controledienst VDAB sloot een ABVV-lid voor 20 weken uit van het recht op uitkeringen. De VDAB hield voor de sanctiemaat rekening met een eerdere sanctie opgelegd door de RVA, daterend van meer dan 26 maanden voorafgaand aan de beslissing van de VDAB. De VDAB is immers van oordeel dat zij rekening mag houden met elke eerdere beslissing van de RVA.

Het ABVV daarentegen is van oordeel dat de VDAB enkel rekening mag houden met beslissingen van de RVA genomen binnen de 24 maanden voorafgaand aan de beslissing van de VDAB (artikel 111/22 §2 lid 1 5° Besluit Vlaamse Regering).

Zowel de arbeidsrechtbank Gent als het arbeidshof Gent volgden onze stelling.

Het Hof van Cassatie verbrak op 8 januari 2024 het arrest van het Arbeidshof Gent omwille van het feit dat het arbeidshof de meest recente versie van bovenstaand wetsartikel vermeldde in plaats van de versie van toepassing tijdens het geschil. De zaak wordt verzonden naar het Arbeidshof Antwerpen. Wordt vervolgd.

Blog: Extra aandacht voor mantelzorgers op de werkvloer

Met de verkiezingen in zicht lijkt de combinatie tussen werk en gezin weer in het politieke en publieke debat te verschijnen, en dat komt niets te vroeg. Zeker voor de vele duizenden mantelzorgers in Vlaanderen is de nood aan een serieus debat hierover groot. Zij moeten namelijk naast de werk- en privéverplichtingen met een extra factor rekening houden: zorgtaken opnemen voor hun naasten en geliefden.

Liefst één Vlaming op drie van 18 jaar en ouder verleende het afgelopen jaar mantelzorg. 60% van die groep heeft een (betaalde) job. Dit komt overeen met ongeveer één miljoen werkende mantelzorgers. Het is een grote groep werknemers die vaak buiten de focus van werkgevers valt, met als gevolg dat ze stress ervaren, uitvallen of op zoek gaan naar een meer geschikte baan waar rekening wordt gehouden met mantelzorgtaken, zo schrijft Ayoubi Benali, adviseur sociale bescherming en armoede bij het Vlaams ABVV.

Het Vlaams ABVV stapte om die reden mee in het project 'Mantelzorgbeleid op het werk'. Daarin worden sociale partners betrokken zodat werknemers en werkgevers voldoende gesensibiliseerd worden over mantelzorgers op de werkvloer. De focus ligt allereerst op het (h) erkennen van mantelzorgers op de werkvloer en op het implementeren van een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid door de werkgever, met betrokkenheid van de syndicale delegatie.

Lees de volledige blog van Ayoubi Benali op abvv-experten.be

ECHO REGIO VLAANDEREN

Toekomstplan voor de kinderopvang

In het najaar van 2022 werd op initiatief van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Hilde Crevits een participatief project opgestart voor het opmaken van een toekomstplan voor de kinderopvang. Samen met vertegenwoordigers van de sector, voorzieningen, ouders, vakbonden en experts werd er hard gewerkt aan een meerjarenplan voor de sector. Op 14 maart 2024 volgt een slotevent waar de eindtekst, die zo goed als rond is, wordt voorgesteld.

Aanleiding

Verschillende aanleidingen hebben ervoor gezorgd dat er een breed gedragen transitieplan werd opgesteld. Enerzijds hebben ongetwijfeld de wantoestanden in verschillende kinderopvanginitiatieven en de daarop volgende publieke verontwaardiging, een grote rol gespeeld. Een parlementaire onderzoekscmissie werd opgericht en een aantal prioriteiten werden naar voorgeschoven. Anderzijds ging in 2021 het traject 'Vroeg en Nabij' van start waarbij de ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen in heel Vlaanderen werd herbekeken.

Traject

Het hele traject voor de opmaak van een toekomstplan liep van het najaar in 2022 tot het voorjaar van 2024. Daarbij werd er samen met alle partners in de sector in consensus gezocht naar concrete voorstellen voor een kwalitatievere Vlaamse kinderopvang. Onze centrales ACOD en BBTK zaten daarbij mee aan tafel van dit toekomstproject. Op 14 maart 2024 zal de slottekst, waaraan de laatste hand wordt gelegd, gepresenteerd worden op het slotevent met minister Crevits.

Kind-begeleiderratio en groeps grootte

Met een wettelijke ratio van 1 begeleider voor 8 tot 9 kinderen in de kinderopvang en een groeps grootte van 18 plaatsen doet Vlaanderen het heel slecht in vergelijking met andere landen in Europa. Dat bleek ook uit de internationale benchmark van het Steunpunt WVG uit 2023. Het toekomstplan vraagt dan ook, weliswaar stapsgewijs, een verlaging van de ratio naar 1 kindbegeleider per 5 aanwezige kinderen en een maximale groeps grootte van 15 plaatsen.

Financiering

Een groot probleem binnen de kinderopvang vandaag is de ingewikkelde en onevenwichtige subsidiëring van kinderopvanginitiatieven. Het toekomstplan vertrekt van een gelijk speelveld voor gebruikers, organisatoren én medewerkers. Dat wil zeggen evolueren naar de hoogste bestaande subsidiëringvorm voor elke kinderopvangorganisator (subsidie inkomenstarief). De subsidiëring moet kostendekkend zijn op vlak van personeel, werking en infrastructuur, én, niet onbelangrijk, moet volledig geïndexeerd worden.

Toegankelijkheid

Kwaliteitsvolle kinderopvang in de eerste levensjaren kan wel degelijk een positieve impact hebben op de sociale, emotionele en fysieke ontwikkeling van kinderen. Maar veel gezinnen hebben omwille van verschillende omstandigheden (betaalbaarheid, openingsuren, aantal plaatsen, ...) geen toegang tot deze dienstverlening. Daarom wordt in het toekomstplan voorgesteld om alle gesubsidieerde kinderopvang inkomensgerelateerd te maken, te evolueren naar een aanbod van 80% van de kinderen (t.o.v. 44% nu) en een financieringssysteem dat evolueert naar een open-end budget.

Duurzame toekomst voor de gezinsopvang

Met de crisis in de kinderopvang werd meer en meer de vraag gesteld of er nog een toekomst was voor de kinderopvang bij onthaalouders thuis. Voor de toekomstgroep is die er wel degelijk mits enkele voorwaarden: een kind-begeleiderratio van 1 op 5, een volwaardig inkomen en arbeidsrechtelijk statuut voor de onthaalouder (afbouw sui generis-statuut) én geen enkele onthaalouder mag nog geïsoleerd werken, door aan te sluiten bij een netwerk van kinderopvang en de nodige opvolging en ondersteuning.

Aan de slag

Er ligt nu een sterk en sector-gedragen toekomstplan voor de kinderopvang op tafel. Het is aan de volgende Vlaamse regering om hiermee verder aan de slag te gaan. De werknemers, de organisatoren, de ouders én de kinderen verdienen een veilige en kwalitatieve kinderopvangsector.

ayoubi.benali@vlaamsabvv.be

Waarom geen openbaar spaarwezen?

In september 2023, bij het hervatten van de politieke werkzaamheden, diende het Waals ABVV het voorstel in om een gewestelijke staatsbon uit te geven, met vier belangrijke doelstellingen: Wallonië minder afhankelijk maken van de financiële markten; middelen vrijmaken voor strategische investeringen en/of investeringen in het algemeen belang en de continuïteit van de financiering van het Waalse Herstelplan verzekeren; spaarders een aantrekkelijke belegging aanbieden; en tot slot de banken onder druk zetten.

In de daaropvolgende maanden evolueerde het standpunt van de Waalse minister van Begroting en Financiën van een relatieve openheid, maar met afwijzen van kortetermijnmaatregelen, naar een “oneerlijk project” dat maar best vergeet wordt.

De argumenten van minister Dolimont zijn niet erg overtuigend. Ze wekken vooral de indruk dat ze bedoeld zijn om dit alternatief te doen vergeten, om gewoon op de oude voet verder te kunnen gaan, alsof er niets aan de hand is.

Analyse

Het Centre d'éducation populaire André Genot (CEPAG) heeft alle argumenten van de tegenstanders van een Waalse openbare lening onderzocht. Er is hier niet genoeg ruimte om de volledige analyse weer te geven. Die is beschikbaar op de website van CEPAG (www.cepag.be/publications/notes-reflexion-analyse).

Deze analyse toont aan dat deze maatregel, als hij objectief, goed voorbereid en doordacht is, positief kan zijn, zowel voor het gewest als voor de bevolking. Niets doen zou hoe dan ook een grote vergissing zijn, want zoals de Waalse ‘Cellule de la Dette’ (Cel van de schuld) bevestigt, zou het een ernstig alternatief kunnen zijn voor de financiering van het gewest door de financiële markten.

De uitgifte van een Waalse staatsbon is geen mirakeloplossing. Dit moet deel uitmaken van een globaal alternatief voorstel, met bijvoorbeeld een drastische verlaging van de intrestlasten gedurende een periode van drie jaar (zoals de Spaanse liberale regering in 2021 deed). In elk geval is het noodzakelijk om een sterk standpunt (breekpunt) in te nemen over de staatsschuld, want de eindeloze toepassing van een bezuinigingsbeleid in naam van een hypothetische vermindering van de schuld is op alle niveaus een totale impasse.

Waarom geen Livret A?

Het is in deze context dat het Waals ABVV ook het voorstel heeft gedaan om een Livret A in te voeren naar het voorbeeld van wat in Frankrijk bestaat. Deze gereguleerde bankrekening is, ondanks enkele zwakke punten, het oudste spaarproduct in ons buurland en speelt een dubbele positieve rol: het waarborgt de spaarders een behoorlijk rendement en financiert langetermijnprojecten, in het bijzonder de bouw van sociale woningen.

In Frankrijk bestaat er ook een Livret d'Épargne Populaire, uitsluitend bedoeld voor mensen met een bescheiden inkomen, een spaarformule met een rente van 5% en die over zo'n €20 miljard beschikt. Waarom zou wat in Frankrijk mogelijk is, in België niet kunnen? Een interessant alternatief dat het ook verdient om geanalyseerd te worden om te zien of en hoe we er inspiratie uit kunnen putten. Het antwoord van de minister was echter opnieuw minimalistisch en beperkte zich tot het bezwaar dat de wetgeving inzake spaargelden hoofdzakelijk federaal is. Dat is natuurlijk een onmiskenbaar feit. Maar moet dat ons beletten om voorstellen te doen die de situatie van het Gewest en van Wallonië verbeteren en om elk debat over het spaargeld van de burgers zonder meer af te wimpelen?

De toekomstige regering, wie het ook wordt, zal waarschijnlijk onder druk komen te staan van ratingbureaus en financiële markten. Tegen deze achtergrond is het meer dan noodzakelijk - zelfs dringend noodzakelijk - om het debat over deze kwesties aan te zwengelen en alternatieven aan te reiken.

communication@fgtb-wallonne.be

Dagelijkse strijd: onze deleges aan het woord

2024 is een jaar van politieke verkiezingen waar de media het vaak over zullen hebben: parlementaire, Europese, regionale, provinciale en gemeentelijke verkiezingen. Maar de media zullen waarschijnlijk minder aandacht besteden aan de sociale verkiezingen, die in de loop van de maand mei doorgaan.

Toch zijn ook deze verkiezingen een zeer belangrijke democratische gebeurtenis, waarbij meer dan 7.000 bedrijven, meer dan twee miljoen werknemers en tienduizenden vakbondsafgevaardigden betrokken zijn. Deze deleges, verkozen voor een hernieuwbaar mandaat van 4 jaar, zetten zich in om de arbeidsomstandigheden, het loon, het welzijn en de gezondheid van hun collega's te verbeteren, om de economische gezondheid en levensvatbaarheid van het bedrijf waar ze werken te garanderen.

Het nieuwe programma 'Regards' neemt je mee op bezoek bij Christelle, Bibiane, Mathilde en Karim, vier ABVV-deleges die zich elke dag inzetten voor solidariteit, gelijkheid en sociale rechtvaardigheid, die ervoor zorgen dat democratie niet ophoudt aan de poorten van de ondememing.

Dit programma werd in de loop van maart uitgezonden op de RTBF-zenders en is ook beschikbaar op:

- <https://fgtb-wallonne.be>
- <https://auvio.rtbf.be>
- <https://www.youtube.com/EmissionREGARDS>

Voor democratie en vakbondsvrijheden

De opkomst van radicaal rechts en extreem rechts vormt niet alleen in Europa een bedreiging. Of het nu Argentinië, de Verenigde Staten, Nigeria, Tunesië, Birma of India is, in veel landen valt de overheid de mensen- en werknemersrechten en de vakbondsvrijheden aan.

Terwijl in 2024 in meer dan 60 landen vier miljard mensen gaan stemmen, start het Internationaal Vakverbond (IVV) een campagne ter verdediging van de democratie met drie krachtlijnen en sleutelmomenten: verdediging van de democratie op nationaal niveau (april), bescherming van de democratie op de werkvloer (juni) en ten slotte versterking van de democratie wereldwijd (september).

Het ABVV en het ISVI schreven zich alvast in deze in, die op internationaal vlak een aantal initiatieven versterkt waaraan het ABVV binnen het Europees vakverbond bijgedragen heeft. Een specifieke werkgroep over de strijd tegen extreemrechts komt regelmatig bijeen om informatie uit te wisselen, de doeltreffendheid van de ondernomen acties af te toetsen en om gevolg te geven aan de Europese eisen. Het EVV ontwikkelde onlangs nog een solidariteitsnetwerk om snel en collectief weerwerk te bieden aan elke aanval op syndicalisten.

Meer info op www.ituc-csi.org/ituc-launches-for-democracy-campaign

Publieke sector DRC maakt zich op voor vakbondsactie

De Democratische Republiek Congo verkoos in december 2023 Félix Tshisekedi voor een nieuwe vijfjarige termijn als president. Het land wordt ondertussen ook geconfronteerd met oplopende spanningen met Rwanda door het aanhoudende en zelfs toenemende geweld in Oost-Congo. Het land, hoewel rijk aan grondstoffen, blijft het moeilijk hebben met haar socio-economische ontwikkeling.

In die context kwam COSSEP, de syndicale confederatie van de vakbonden uit de publieke sector en samen met het CDT en UNTC partner van IFSI-ISVI en het ACOD, op 13 maart samen om de socio-economische situatie van het overheids personeel aan te klagen. Vooral het niet uitbetalen van de lonen zorgt voor heel wat onrust. Zo ontvingen enkel het leger, de politie en de leerkrachten van het lager onderwijs hun miserieloon, zoals COSSEP het noemt. Door het niet uitbetalen van de al lage lonen vrezden heel wat ambtenaren uit hun huis te worden gezet en in de extreme armoede te belanden. Dit zal op hun beurt de kwalitatieve dienstverlening hypothekeken. Deze situatie gaat ook nog eens gepaard met een sterke waardevermindering van de Congolese frank (van 2.300 FC naar 2.750 FC voor één US dollar).

Meer in het algemeen veroordeelt COSSEP de lage lonen en de slechte verdeling van de rijkdom. Maar ze wijst ook op het niet naleven van de te goeder trouw ondertekende akkoorden die de sociale onrechtvaardigheid door machthebbers karakteriseren. Het COSSEP noemt de stilte van de president en het parlement schuldig verzuim en wil dat de overheid de werking van de openbare diensten en het belang van haar personeel vooropstelt.

Om haar eisen kracht bij te zetten dreigt het COSSEP ermee om samen met de andere vakbondsorganisaties de werknemers en werknemers te mobiliseren voor gezamenlijke acties in overeenstemming met artikel 36 van de Congolese wet betreffende sociaaleconomische rechten. Indien de Congolese regering geen antwoord kan bieden aan de verarming van de bevolking, kunnen de komende maanden bijzonder onrustig worden. IFSI-ISVI hoopt te kunnen bijdragen aan het versterken van het gemeenschappelijk vakbondsfront, in de eerste plaats met het UFF (l'Union Fait la Force), maar nog liever via de Congolese Intersyndicale.

stefan.degroot@ifsi-isvi.be

Ook in ontwikkelingssamenwerking: geen hulp aan bazen zonder garanties

Werknemers- en werkgeversorganisaties uit het noorden en het zuiden van de Unie voor het Middellandse Zeegebied (Mediterrane Unie, MU) hebben van de Europese Unie een budget gekregen voor een internationaal samenwerkingsproject om de sociale dialoog in de regio te versterken: het 'Solid'-project. 'Solid' heeft nationale componenten, waaronder een Belgische component waarbij het gemeenschappelijk vakbondsfront en het VBO betrokken zijn.

In deze context bracht een delegatie op hoog niveau van werknemers- en werkgeversorganisaties uit Marokko, Tunesië, Algerije, Jordanië, Palestina en Libanon van 6 tot 7 maart 2024 een bezoek aan ons land.

Het programma omvatte een inleiding tot de Belgische sociale dialoog. Enerzijds op interprofessioneel niveau via een bezoek aan de NAR en de CRB, en anderzijds op ondernemingsniveau via een bezoek aan de Fours industriels de Belgique (FIB) en het textielbedrijf Van de Velde, dat ook in Tunesië geïnvesteerd heeft.

Deze uitwisseling van ervaringen bleek nuttig. Maar het ABVV wilde een ruimer debat: wanneer de Belgische overheid steun verleent aan bedrijven in de MENA-landen (Noord-Afrika en Midden-Oosten), is die steun dan gekoppeld aan voorwaarden of aan doeltreffende controlemechanismen op vlak van respect voor de sociale dialoog en collectieve onderhandelingen door de werkgevers-begunstigen? Daarom werd een ontmoeting georganiseerd tussen de Belgische instanties voor ontwikkelingssamenwerking die deze hulp toekennen (BIO, ENABEL, DGD) enerzijds en syndicale en politieke verantwoordelijken uit de MENA-landen anderzijds. Wie zijn de ondernemingen die steun genieten? Hoe toegang krijgen tot deze informatie? Hoe kunnen vakbonden 'alarmsignalen' over schendingen van het recht op collectieve onderhandelingen doorgeven aan ENABEL, BIO en DGD?

Deze concrete vragen kwamen aan bod, er werd ook een dynamiek in gang gebracht. Want ook in het buitenlands beleid geldt: geen cadeaus aan bedrijven zonder garantie op waardig werk.

thierry.aerts@abvv.be